

Na temelju članka 12. stavka 2. Zakona o ustanovama ("Narodne novine", broj 76/93), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj donijela

**Uredbu
o osnivanju Agencije za promicanje izvoza i ulaganja**

Članak 1.

- (1) Ovom se Uredbom osniva Agencija za promicanje izvoza i ulaganja (u daljnjem tekstu: Agencija) te uređuje djelatnost, ustrojstvo, prava, obveze i izvori sredstava Agencije.
- (2) Djelatnost Agencije je pružanje potpore hrvatskim izvoznicima prilikom njihova izlaska na strana tržišta radi povećanja izvoza roba i usluga iz Republike Hrvatske, kao i pružanje pomoći domaćim i stranim pravnim i fizičkim osobama (u daljnjem tekstu: ulagačima) kod ulaganja u hrvatsko gospodarstvo.

Članak 2.

(1) U obavljanju djelatnosti promicanja izvoza, Agencija:

1. pruža pomoć hrvatskim izvoznicima prilikom izvoza roba i usluga, pronalaženja i povezivanja sa stranim kupcima tih roba i usluga;
2. obavještava izvoznike o uvjetima izvoza i pristupu tržištima pojedinih zemalja ili grupa zemalja, obavještava izvoznike o tenderima i pozivima na javne natječaje uključivo i za projekte koje financiraju međunarodne financijske institucije;
3. organizira obrazovanje izvoznika o novim tehnikama poslovanja u međunarodnoj trgovini, pristupu međunarodnim financijskim i drugim organizacijama i institucijama, novim dostignućima i oblicima poslovanja s inozemstvom, i sl.;
4. daje potporu izvoznicima pri sudjelovanju na međunarodnim sajmovima i izložbama, istraživanju tržišta, izradi studija izvodivosti (feasibility studies) pri izvozu roba i usluga ili ulagačkim projektima u inozemstvu;
5. organizira gospodarska izaslanstva i trgovinske misije u inozemstvo;
6. izrađuje i priprema promotivne publikacije i ostale oblike prezentiranja izvoznih mogućnosti hrvatskog gospodarstva;
7. usklađuje i koordinira aktivnosti gospodarske promocije i poticanja izvoza s ostalim tijelima državne uprave, te s drugim institucijama (HGK, HUP);
8. promovira i predstavlja interese hrvatskog gospodarstva u inozemstvu;
9. pruža konzalting usluge.

(2) U obavljanju poslova promicanja ulaganja, Agencija:

1. pomaže domaćim i stranim ulagačima prilikom odabira i realizacije ulagačkih projekata u Republici Hrvatskoj;

2. pomaže ulagačima prilikom stjecanja ili dobivanja dozvola potrebnih za realizaciju određenih ulagačkih projekata;
3. obavještava ulagače o gospodarsko-pravnom sustavu Republike Hrvatske, a osobito o poreznom, carinskom, deviznom i vanjskotrgovinskom sustavu, normama zaštite okoliša, zaštiti intelektualnog vlasništva, itd.;
4. potiče razvoj povoljnog ulagačkog okruženja i ulagačke klime u Republici Hrvatskoj;
5. pruža stručnu pomoć u zaštiti interesa ulagača;
6. organizira stalne ili povremene susrete i sastanke u zemlji i inozemstvu s ulagačima u hrvatsko gospodarstvo te povezuje potencijalne ulagače s osobama zainteresiranim za ulaganja;
7. izrađuje publikacije, organizira seminare i na druge načine promiče ulaganja u hrvatsko gospodarstvo;
8. izrađuje procjene isplativosti pojedinih ulaganja kao osnovu za korištenje poticajnih mjera za potrebe Ministarstva gospodarstva.

(3) Agencija inicira mjere, daje preporuke i prijedloge nadležnim ministarstvima i Vladi Republike Hrvatske radi unapređenja gospodarskog okruženja i pravnog sustava s ciljem povećanja izvoza i ulaganja u hrvatsko gospodarstvo.

Članak 3.

- (1) Osnivač Agencije je Republika Hrvatska. Osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske.
- (2) Agencija ima svojstvo pravne osobe i upisuje se u registar ustanova.
- (3) Sjedište Agencije je u Zagrebu.
- (4) Agencija može osnivati podružnice u zemlji i inozemstvu s time da se njihova djelatnost uređuje Statutom Agencije.

Članak 4.

- (1) Unutarnje ustrojstvo, detaljna djelatnost Agencije, osnivanje predstavništava i podružnica Agencije u zemlji i inozemstvu, te drugi uvjeti poslovanja Agencije uređuju se Statutom Agencije.
- (2) Statut Agencije donosi Upravno vijeće Agencije, uz suglasnost osnivača, a na prijedlog ravnatelja Agencije.

Članak 5.

Sredstva za rad Agencije osigurat će se iz državnog proračuna Republike Hrvatske i iz vlastitih prihoda Agencije.

Članak 6.

Tijela Agencije su Upravno vijeće Agencije (u daljnjem tekstu: Upravno vijeće) i ravnatelj Agencije.

Članak 7.

- (1) Agencijom upravlja Upravno vijeće, kojeg čine predsjednik i šest članova.
- (2) Ministar gospodarstva po položaju je predsjednik Upravnog vijeća.
- (3) Članovi Upravnog vijeća po položaju su ministar vanjskih poslova, ministar financija i ministar turizma, a tri člana Upravnog vijeća Vlada Republike Hrvatske imenuje iz redova uglednih gospodarstvenika. Vlada između članova Upravnog vijeća imenuje zamjenika predsjednika Upravnog vijeća.
- (4) Vlada Republike Hrvatske imenuje predsjednika i članove Upravnog vijeća na razdoblje od četiri godine.
- (5) Način donošenja odluka Upravnog vijeća i druga pitanja u vezi s radom Upravnog vijeća uređuju se Statutom Agencije.

Članak 8.

- (1) Upravno vijeće donosi godišnji Program rada Agencije, kojim se detaljno uređuju aktivnosti i poslovi Agencije za kalendarsku godinu, nadzire izvršenje Programa, odlučuje o financijskom planu, donosi završni račun Agencije, određuje vrstu usluga koje Agencija pruža uz naknadu, te utvrđuje visinu naknade za pružene usluge, obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom Agencije.
- (2) Upravno vijeće osniva Stručno vijeće Agencije u sastavu i s djelokrugom koji se uređuje Statutom Agencije. Stručno vijeće Agencije čine predstavnici ministarstava nadležnih za vanjske poslove, financije, poljoprivredu i šumarstvo, obrt, malo i srednje poduzetništvo, europske integracije, pomorstvo, promet i veze, javne radove i obnovu, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, te predstavnici Fonda za razvoj i zapošljavanje i Fonda za regionalni razvoj RH, Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske udruge poslodavaca.
- (3) U radu Stručnog vijeća mogu sudjelovati s pravom odlučivanja predsjednik i članovi Upravnog vijeća.

Članak 9.

- (1) Agenciju zastupa i predstavlja ravnatelj Agencije.
- (2) Ravnatelja Agencije imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra gospodarstva za razdoblje od četiri godine. Nakon prvog imenovanja, ravnatelja imenuje i razrješava Upravno vijeće Agencije na prijedlog predsjednika Upravnog vijeća.
- (3) Na prijedlog ravnatelja Agencije, Upravno vijeće imenuje zamjenika ravnatelja Agencije .

- (4) Zamjenik ravnatelja Agencije zamjenjuje ravnatelja u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti i obavlja druge poslove određene Statutom Agencije.

Članak 10.

- (1) Po stupanju na snagu ove Uredbe, Vlada Republike Hrvatske će, na prijedlog ministra gospodarstva, imenovati privremenog ravnatelja Agencije, koji će obaviti poslove u vezi s upisom Agencije u sudski registar i organizirati početak rada Agencije. Mandat privremenog ravnatelja Agencije traje do imenovanja ravnatelja Agencije, ne duže od šest mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 11.

- (1) Agencija će koristiti svoja sredstva, uključivo i dobit ostvarenu svojim poslovanjem isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije, sukladno ovoj Uredbi i Statutu Agencije.
- (2) Agencija za obveze prema trećima odgovara cijelom svojom imovinom.
- (3) Gubici Agencije pokrivaju se iz sredstava Agencije.

Članak 12.

Agencija može u pravnom prometu stjecati prava i preuzimati obveze, a Statutom Agencije se određuje vrijednost ugovora ili drugog pravnog posla iznad kojeg ovlašteni organ Agencije mora imati suglasnost Upravnog vijeća Agencije.

Članak 13.

Nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Ministarstvo gospodarstva.

Članak 14.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

Predsjednik
Ivica Račan, v.r.

O b r a z l o ž e n j e

Jedan od temeljnih ciljeva trgovinske i ukupne gospodarske politike Vlade Republike Hrvatske je stvaranje konkurentnog gospodarstva koje će biti sposobno uključiti se u tokove međunarodne trgovine kroz povećanje izvoza roba i usluga, te povećanje ulaganja u hrvatsko gospodarstvo posebno u industriju.

Slobodan pristup stranim tržištima, koji je postignut sklapanjem ugovora o slobodnoj trgovini i uključivanjem Republike Hrvatske u trgovinske integracije, otvara hrvatskim izvoznicima mogućnosti veće nazočnosti na tržištima velikog broja zemalja i izjednačava ih u uvjetima pristupa tim tržištima s konkurentima iz drugih zemalja. Istovremeno, pored uključivanja u europske integracijske procese, povratak i širenje na tržišta drugih, izvan europskih zemalja, posebno kada se radi o izvozu infrastrukturnih i kapitalnih roba i usluga nužnost je i uvjet opstanka ili daljnjeg razvitka domaće industrije opreme i kapitalnih dobara, čiji su se najbolji dijelovi, unatoč teškoćama i gubitku velikih tržišta ipak uspjeli održati u proteklih deset godina.

Članstvom u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO) omogućen je hrvatskim izvoznicima i izvoznim proizvodima jednak i ravnopravan pristup tržištima svih zemalja članica ove Organizacije u pogledu primjene carina i ostalih mjera trgovinske politike. Istovremeno, time su stvoreni nužni preduvjeti za prepoznavanje naše zemlje u cjelini kao pouzdanog i kvalitetnog partnera u međunarodnim gospodarskim odnosima.

Uključivanjem Republike Hrvatske u europske trgovinske integracije i procese, ostvaren je prvi i nužan korak u širenju tržišta za hrvatske proizvode i temeljni preduvjet za povećanje izvoza. Istovremeno, time su stvoreni preduvjeti i za povećanje interesa stranih i domaćih ulagača za investiranje u hrvatsku industriju budući da je tržište bitno prošireno u odnosu na stanje prije početka ove godine. Međutim, u uvjetima globalizacije, opstanak pojedinih industrija i trgovačkih društava u sve većoj mjeri ovisi o njihovoj sposobnosti i spremnosti poduzetnika na brze ili pravovremene prilagodbe promjenama na svjetskom tržištu. Uz odgovarajuće sposobnosti, znanja i vještine samih poduzetnika, uspješan ulaz na inozemna tržišta zahtijeva dobru pripremu i razradu pristupa tim tržištima. Industrije i trgovačka društva koja su dobro pripremljena za ulaz na nova ili za repositioniranje na postojećim tržištima zasigurno će ostvariti bolje rezultate i iskoristiti šanse koje im se nude na tim tržištima od onih koje to nisu.

Stoga je u cilju oživljavanja hrvatskog gospodarstva te istovremenog približavanja i pripremi za članstvo u EU, Hrvatskoj nužna institucija koja će biti u stanju pružati potporu i biti servis kako potencijalnim ulagačima u hrvatsko gospodarstvo, tako i onim hrvatskim izvoznicima kojima je hrvatsko

tržište postalo premalo za realizaciju njihovih proizvoda i usluga. Potonje osbito kada se radi o malim i srednjim poduzećima čiji su kadrovski i financijski resursi vrlo ograničeni za istraživanja novih tržišta ili pronalaženje partnera za nove investicijske programe i projekte. Stoga je cilj osnivanja Agencije za promicanje izvoza i ulaganja da bude sredstvo putem kojeg će Vlada Republike Hrvatske kao njezin osnivač realizirati programe usmjerne na povećanje izvoza i ulaganja i na taj način doprinijeti gospodarskom rastu i razvitku gospodarstva, postupnom zaokretu ka ostvarivanju pozitivne trgovinske bilance i kreiranju novih mogućnosti zapošljavanja.

Aktivniji pristup Vlade RH u potpori ulagačkim projektima u Republici Hrvatskoj i izlasku hrvatskih gospodarstvenika na strana tržišta nužan je iz nekoliko razloga:

- Veličine domaćeg tržišta koje je premalo i ograničavajuće za većinu hrvatskih poduzeća radi niske razine domaće potražnje. Izvoz stoga postaje jedini način realizacije proizvodnje za sve veći broj poduzetnika.
- Opasnosti koju na duži rok predstavlja stalni rast vanjskotrgovinskog deficita. S aspekta rješavanja ovog problema, postojeća razina hrvatskog robnog izvoza je apsolutno nedostatna za njegovo čak i dugoročnije smanjivanje.
- Potrebe za povoljnijom teritorijalnom diverzifikacijom izvoza. U ovom trenutku na četiri susjedne zemlje otpada gotovo 50% hrvatskog izvoza sa stalnim trendom rasta. Istovremeno udio izvoza u zemlje EU iznosi gotovo 60%, dok je udjel ostalih izvoznih odredišta gotovo zanemariv.
- Potrebe za većom diverzifikacijom i drukčijom strukturom proizvodnje i izvoza. Tradicionalni hrvatski proizvodi s velikim udjelom uvozne komponente, kao i radno intenzivne industrije: brodogradnja, industrija nafte, tekstilna industrija, industrija obuća, i sl. već desecima godina čine najveći dio hrvatske prerađivačke industrije i izvoza.

Nadalje, u uvjetima ograničenih apsorpcijskih mogućnosti hrvatskog tržišta, koje proizlaze iz njegove veličine, provedba otvorene i liberalne trgovinske politike omogućava konkurentnom i naprednom dijelu hrvatskog gospodarstva uspješnu integraciju u globalizacijske tokove, ali i drugom manje konkurentnom i pretežito tradicionalnom dijelu domaće industrije, donosi povećanu konkurenciju na domaćem tržištu, kojoj se ona teško može oduprijeti bez aktivnije podrške države. Ta će se podrška osigurati prvenstveno cjelinom horizontalnih mjera gospodarske i industrijske politike te posebnim mjerama usmjerenim na bolju organizaciju nastupa na domaćem i inozemnim tržištima, obrazovanje kadrova, prezentaciju i poboljšanje "imagea" hrvatskih izvoznih proizvoda, promjenom odnosa prema kupcima, itd.

Aktivan i učinkovit pristup državnih tijela u potpori izlaska domaće industrije na inozemna tržišta i pružanja podrške i pomoći investitorima koji imaju namjeru ulagati u hrvatsko gospodarstvo, kao što to pokazuju iskustva drugih zemalja, moguće je provesti stvaranjem učinkovite specijalizirane agencije čija će osnovna djelatnost biti pružanje usluga i pomoć kako investitorima tako i izvoznicima. Naime, u svijetu je općeprihvaćeno stajalište da je putem ministarstava to gotovo nemoguće ostvariti s obzirom na veliki broj ograničenja i procedura kojima podlijeće upravni aparat svakog ministarstva, a što za krajnju posljedicu ima relativnu sporost i neučinnost kada se radi o potrebi brzog i promptnog djelovanja. Isto tako, s obzirom na

način određivanja plaća i njihovu visinu, zahtjeve stručne spreme, staža i ostalo, interes mladih i obrazovanih kadrova za rad na ovim poslovima u ministarstvima daleko je manji nego što je to u agencijama, koje mogu ostvarivati i prihode iz vlastite djelatnosti.

U oblikovanju mjere potpore i podrške izvozu u njihovom izlasku na inozemna tržišta kao i podrške ulagačima pri ulasku u ulagačke projekte u RH, koje će poduzimati Agencije korištena su iskustva i modeli osnivanja agencija koje su osnovane kako u zemljama EU, tako i tranzicijskim zemljama, a koje također, bilježe uspjehe i rezultate u svom radu. Pritom, u nekim zemljama, poput primjerice Mađarske Agencija objedinjuje poslove potpore izvoza i ulaganja, dok su u Češkoj Republici osnovane dvije agencije, jedna s djelokrugom potpore izvoza, a druga ulaganja.

Aktivnosti Agencije bit će usmjerene na slijedeće:

- informiranje i obučavanje izvoznika o uvjetima izvoza na strana tržišta osobito o carinskim i necarinskim barijerama na tim tržištima, tehničkom zakonodavstvu, sustavu javnih nabava, uvjetima pristupa tenderima, itd.;
- informiranje gospodarstva o novim tehnikama poslovanja u međunarodnoj trgovini,
- potpore izvoznicima u obliku sufinanciranja posebnih projekata i programa izlaska na određena tržišta, istraživanja tržišta za određene proizvode, organiziranje seminara i posebnih oblika obrazovanja za izvoznike;
- potpore izvoznicama za sudjelovanje na međunarodnim sajmovima i izložbama, sudjelovanje u gospodarskim izaslanstvima i trgovinskim misijama, izradi promotivnih materijala i publikacija, itd.;
- potpore programima izlaska na nova tržišta (emerging markets) i gospodarskog povezivanja s tim tržištima uključivo i potpore ulasku u investicijske aktivnosti i poduzetničkim poduhvatima (sudjelovanje u istraživanju tržišta za određene projekte, sudjelovanje u izradi studija izvodljivosti, izrada preliminarnih studija za određene investicijske projekte, itd.);
- pomoći domaćim i stranim ulagačima prilikom odabira i realizacije ulagačkih projekata u Republici Hrvatskoj;
- pomoći ulagačima pri stjecanju ili dobivanju dozvola potrebnih za realizaciju ulagačkih projekata;
- informiranje ulagača o gospodarsko-pravnom sustavu Republike Hrvatske;
- pružanje stručne pomoći u zaštiti interesa ulagača;
- organiziranju susreta, izradi publikacija, organizaciji seminara;
- izradi procjena isplativosti pojedinih ulaganja kao osnove korištenja poticajnih mjera za potrebe Ministarstva gospodarstva, itd.

Sukladno prijedlogu Uredbe, osnivač Agencije za promicanje izvoza i ulaganja je Republika Hrvatska, njeno sjedište je u Zagrebu, a može osnivati podružnice u zemlji i inozemstvu.

Agencija se osniva kao neprofitna pravna osoba odnosno kao ustanova u skladu s odredbama Zakona o ustanovama.

Zagreb, 27. kolovoz 2002. godine

